

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO FINANSÓW
Szef Krajowej Administracji Skarbowej

DAS6.9011.3.2024.1.AJNX

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

**ZGODNIE Z ART. 127 UST. 5 LIT. B ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU
EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1303/2013,
ART. 7 UST. 3 ORAZ ZAŁĄCZNIKIEM IX ROZPORZĄDZENIA WYKONAWCZEGO
KOMISJI (UE) NR 2015/207**

ZA OKRES OD 1.07.2022 DO 30.06.2023

**REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY -
Lubuskie 2020
na lata 2014-2020**

NR KODU CCI 2014PL16M2OP004

Spis treści

Wykaz skrótów	5
1. Wprowadzenie	7
1.1. Wskazanie IA i innych jednostek, które uczestniczyły w przygotowaniu sprawozdania ..	7
1.2. Okres odniesienia (rok obrachunkowy)	7
1.3. Czas realizacji audytu (okres, w trakcie którego wykonano audyt)	7
1.4. Wskazanie programu lub programów operacyjnych objętych sprawozdaniem wraz z ich IZ i IC.....	8
1.5. Opis kroków podjętych w celu przygotowania sprawozdania i sporządzenia opinii audytowej.....	8
2. Istotne zmiany w systemie lub systemach zarządzania i kontroli	9
2.1. Szczegółowe informacje na temat wszelkich istotnych zmian w systemach zarządzania i kontroli związanych z obowiązkami IZ i IC, w szczególności w odniesieniu do przekazywania funkcji nowym IP oraz potwierdzenie ich zgodności z art. 72, 73 oraz 74 rozporządzenia 1303/2013 na podstawie audytów przeprowadzonych przez IA na mocy art. 127 tego rozporządzenia	9
2.2. Informacja na temat monitorowania desygnowanych instytucji zgodnie z art. 124 ust. 5 i 6 rozporządzenia 1303/2013	9
2.3. Daty, od których zmiany mają zastosowanie, daty zgłaszania zmian IA, jak również wpływ tych zmian na prace audytowe	9
3. Zmiany strategii audytu	10
3.1. Szczegółowe informacje na temat wszelkich zmian, które wprowadzono do strategii audytu oraz ich uzasadnienie	10
3.2. Różnice między zmianami wprowadzanymi lub proponowanymi na późniejszym etapie, które nie mają wpływu na czynności przeprowadzone podczas okresu referencyjnego a zmianami przeprowadzonymi w trakcie okresu referencyjnego, które mają wpływ na audyt i jego wyniki	10
4. Audyty systemu	11
4.1. Szczegółowe informacje na temat podmiotów (w tym IA), które przeprowadziły audyty prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli	11
4.2. Opis podstawy przeprowadzonych audytów, w tym odniesienie do stosowanej strategii audytu, ze szczególnym uwzględnieniem metody oceny ryzyka oraz wyników, które doprowadziły do stworzenia planu audytu systemu.....	11
4.3. Opis głównych ustaleń	13
4.4. Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy	15

4.5.	Informacje dotyczące działań następczych w związku z zaleceniami audytu wynikającymi z audytów systemu przeprowadzonych w poprzednich latach obrachunkowych	15
4.6.	Opis niedociągnięć związanych z zarządzaniem instrumentami finansowymi lub innym rodzajem wydatków objętych zasadami szczególnymi (np. pomoc państwa, projekty generujące przychody, uproszczone opcje kosztów), wykrytych podczas audytów systemu oraz opis działań następczych prowadzonych przez IZ w celu uzupełnienia tych braków	15
4.7.	Uzasadnienie poziomu pewności uzyskanego w wyniku audytu systemu (niski/średni/wysoki)	16
5.	Audyty na próbie operacji.....	17
5.1.	Wskazanie podmiotów (w tym IA), które przeprowadziły audyty operacji	17
5.2.	Opis stosowanej metody doboru próby oraz informacje, czy dana metoda jest zgodna ze strategią audytu	17
5.3.	Parametry stosowane w statystycznym doborze próby	19
5.4.	Potwierdzenie zgodności między wydatkami zadeklarowanymi do KE, a populacją (w EUR)	19
5.5.	Realizacja próby ujemnej jako odrębnej populacji	20
5.6.	Opis przyczyn stosowania niestatystycznego doboru próby	22
5.7.	Analiza najważniejszych wyników audytu operacji	22
5.8.	Wyjaśnienie zastosowanych przez IZ/ IC korekt w roku obrachunkowym, przed wysłaniem do KE zestawienia wydatków oraz będących wynikiem audytu operacji	26
5.9.	Porównanie poziomu błędów z badania i błędów rezydualnego do istotności oraz wyjaśnienie, czy ma to wpływ na opinię audytową	26
5.10.	Informacje o wynikach próby uzupełniającej.....	27
5.11.	Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy oraz informacje na temat podjętych działań naprawczych, szacowanej wysokości błędów oraz możliwych korekt.....	27
5.12.	Follow-up ustaleń z audytów operacji poczynionych w poprzednich latach, w szczególności ustaleń systemowych	27
5.13.	Wnioski z audytu operacji dotyczące skuteczności systemu zarządzania i kontroli	27
6.	Audyt zestawienia wydatków	28
6.1.	Wskazanie podmiotów, które przeprowadziły audyt zestawienia wydatków.....	28
6.2.	Opis podejścia kontrolnego	28
6.3.	Wskazanie wniosków wyciągniętych z audytu w odniesieniu do kompletności, rzetelności i prawdziwości zestawienia wydatków, w tym wskazanie korekt finansowych, które wprowadzono i ujęto w zestawieniu wydatków w następstwie wyników audytów systemu lub audytów operacji.....	31
6.4.	Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy	34

7.	Działania nadzorcze IA	34
8.	Inne informacje (jeśli dotyczy)	34
8.1.	W stosownych przypadkach informacje na temat zgłoszonych nadużyć finansowych i podejrzeń nadużyć finansowych w kontekście audytów przeprowadzonych przez IA (w tym przypadków wskazanych przez inne krajowe lub unijne organy i związanych z operacjami, w odniesieniu do których IA przeprowadziła audyt), wraz z podjętymi środkami	34
8.2.	W stosownych przypadkach późniejsze wydarzenia, które miały miejsce po złożeniu zestawienia wydatków do IA i przed przekazaniem KE rocznego sprawozdania z kontroli na mocy art. 127 ust. 5 lit. b rozporządzenia 1303/2013 i zostały uwzględnione podczas ustanawiania poziomu pewności i sporządzania opinii przez IA	34
9.	Ogólny poziom pewności	36
9.1.	Wskazanie ogólnego poziomu pewności w odniesieniu do właściwego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli.....	36
9.2.	Ocena wprowadzonych działań naprawczych i zapobiegawczych	36

Wykaz skrótów

ACL	Aplikacja Audit Command Language
DAS	Departament Audytu Środków Publicznych w Ministerstwie Finansów
DZR	Departament Zgodności Rozliczeń Środków Europejskich w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
ETO	Europejski Trybunał Obrachunkowy
IA	Instytucja Audytowa
IAS	Izba Administracji Skarbowej
IC	Instytucja Certyfikująca
ICE	Komórka organizacyjna IAS właściwa do audytu środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA
IF	Instrumenty Finansowe
IP	Instytucja Pośrednicząca
IZ	Instytucja Zarządzająca
KAS	Krajowa Administracja Skarbowa
KE	Komisja Europejska
KO	Kryterium oceny
KWK	Kluczowy wymóg kontrolny
NLB	Najbardziej prawdopodobna wartość błędu
OFiP	Opis Funkcji i Procedur
PZP	Ustawa Prawo zamówień publicznych
REACT-EU PT dla REACT-EU	Wsparcie na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom Europy
RPK	Roczny plan kontroli
RPLB	Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020 na lata 2014-2020

RSK	Roczne sprawozdanie z kontroli, o którym mowa w art. 127 ust. 5 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013
RZW	Roczne zestawienie wydatków
SFC2014	System elektronicznej wymiany danych o funduszach unijnych pomiędzy KE i państwami członkowskimi
SL2014	Aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego wspierającego realizację programów operacyjnych realizowanych w ramach funduszy europejskich 2014-2020
SZiK	System zarządzania i kontroli
UE	Unia Europejska
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

1. Wprowadzenie

1.1. Wskazanie IA i innych jednostek, które uczestniczyły w przygotowaniu sprawozdania

Na podstawie art. 13 ustawy wdrożeniowej¹, funkcję IA sprawuje Szef KAS, działający na podstawie ustawy o KAS².

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o KAS, Szefa KAS powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Funkcję Szefa KAS pełni Sekretarz Stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Szef KAS wykonuje swoje zadania za pośrednictwem DAS oraz 16 IAS.

RSK zostało opracowane przez DAS w oparciu o Wytyczną KE do RSK i opinii³ oraz zgodnie ze wzorem określonym w załączniku IX do rozporządzenia 2015/207⁴.

1.2. Okres odniesienia (rok obrachunkowy)

Sprawozdanie dotyczy roku obrachunkowego obejmującego okres od 1.07.2022 do 30.06.2023 – w zakresie wydatków, które zostały certyfikowane przez IC do KE w okresie do 31.07.2023.

1.3. Czas realizacji audytu (okres, w trakcie którego wykonano audyt)

W odniesieniu do badanego roku obrachunkowego IA przeprowadziła audyt:

- zgodności z prawem i prawidłowości wydatków, o których zwrot wystąpiono do KE w odniesieniu do roku obrachunkowego (i ujętych w zestawieniu wydatków) w okresie od grudnia 2022 do lutego 2024,
- funkcjonowania SZiK w ramach audytu systemu w okresie od kwietnia do września 2023 (I etap audytu systemu) oraz w okresie od września 2023 do lutego 2024 (II etap audytu systemu),
- zestawienia wydatków za rok obrachunkowy od 1.07.2022 do 30.06.2023 w ramach audytu systemu, w okresie od listopada 2023 do lutego 2024 (II etap audytu systemu).

¹ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 818).

² Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (tj. Dz.U. 2023 poz. 615 ze zm.).

³ Wytyczne dla państw członkowskich dotyczące rocznego sprawozdania z kontroli i opinii audytowej, które mają składać instytucje audytowe, oraz sposobu postępowania z błędami wykrytymi przez instytucje audytowe do celów ustalania i zgłaszania wiarygodnych łącznych poziomów błędów rezydualnego (EGESIF_15-0002-04 final z 19.12.2018).

⁴ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i rocznego sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”.

Ponadto, IA zweryfikowała deklarację zarządczą w ramach audytu systemu w okresie od listopada 2023 do lutego 2024 (II etap audytu systemu).

1.4. Wskazanie programu lub programów operacyjnych objętych sprawozdaniem wraz z ich IZ i IC

Sprawozdanie dotyczy Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 na lata 2014-2020, nr kodu CCI 2014PL16M2OP004.

Struktura wdrażania RPLB przedstawia się następująco:

- IZ (pełniąca również funkcję IC) – Zarząd Województwa Lubuskiego,
- IP:
 - Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze,
 - Urząd Miasta Zielona Góra (Zintegrowane Inwestycje Terytorialne dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zielonej Góry),
 - Urząd Miasta Gorzów Wielkopolski (Zintegrowane Inwestycje Terytorialne dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego).

RPLB finansowany jest z EFRR oraz z EFS.

1.5. Opis kroków podjętych w celu przygotowania sprawozdania i sporządzenia opinii audytowej

Przed sporządzeniem RSK i opinii, IA wykonała wszystkie kroki przewidziane w procedurze Sprawozdanie i opinia, m.in.:

- przeanalizowała dokumenty sporządzone w ramach audytu systemu, w tym audytu zestawienia wydatków;
- przeanalizowała dokumenty z audytu operacji;
- oszacowała błędy z audytu operacji;
- przeanalizowała informacje o podejrzeniach nadużyć/ oszustw,
- oceniła stopień wdrożenia zaleceń z lat ubiegłych (w tym procedury kontradyktoryjnej i działań następczych),
- przeanalizowała uwagi zgłoszone do RSK przez KE, ETO,
- zbadała deklarację zarządczą wydaną przez IZ.

IA po zrealizowaniu swojego badania dokonała porównania wyników audytu z deklaracją zarządczą IZ. Podczas oceny deklaracji zarządczej, IA przeanalizowała również sporządzone przez IZ roczne podsumowanie końcowych sprawozdań z audytu i przeprowadzonych kontroli w celu ustalenia, czy deklaracja zarządcza odzwierciedla ustalenia w nim zawarte.

2. Istotne zmiany w systemie lub systemach zarządzania i kontroli

2.1. Szczegółowe informacje na temat wszelkich istotnych zmian w systemach zarządzania i kontroli związanych z obowiązkami IZ i IC, w szczególności w odniesieniu do przekazywania funkcji nowym IP oraz potwierdzenie ich zgodności z art. 72, 73 oraz 74 rozporządzenia 1303/2013 na podstawie audytów przeprowadzonych przez IA na mocy art. 127 tego rozporządzenia

IA przeanalizowała opisane zmiany w ramach audytu SZiK w celu potwierdzenia zgodności z zapisami art. 72, 73 i 74 rozporządzenia 1303/2013⁵. Wprowadzone zmiany nie miały wpływu na prawidłowe funkcjonowanie SZiK RPLB w badanym roku obrachunkowym. Opis zmian został zawarty w piśmie IZ.

Zmiany w IA

W roku obrachunkowym 2022/2023 nie wystąpiły zmiany w IA.

Z dniem 18 grudnia 2023 r.

- na stanowisko Szefa Krajowej Administracji Skarbowej oraz Sekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów powołany został Pan Marcin Łoboda,
- na stanowisko zastępcy Szefa Krajowej Administracji Skarbowej oraz Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów powołany został Pan Zbigniew Stawicki.

2.2. Informacja na temat monitorowania desygnowanych instytucji zgodnie z art. 124 ust. 5 i 6 rozporządzenia 1303/2013

W odniesieniu do żadnej z instytucji w SZiK, którym minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego udzielił desygacji, nie zaistniały sytuacje wskazane w art. 124 ust. 5 i 6 rozporządzenia 1303/2013. Powyższe ustalono na podstawie pisma DZR.

2.3. Daty, od których zmiany mają zastosowanie, daty zgłaszania zmian IA, jak również wpływ tych zmian na prace audytowe

Pismem, IZ poinformowała o istotnych zmianach w SZiK. Wprowadzone zmiany dotyczą roku obrachunkowego od 1.07.2023 do 30.06.2024. Nie miały wpływu na funkcjonowanie SZiK w badanym roku obrachunkowym. IA przeanalizuje opisane zmiany w ramach kolejnego audytu SZiK i oceni wpływ wprowadzonych zmian na SZiK w celu potwierdzenia zgodności z zapisami art. 72 i 73 i 74 rozporządzenia 1303/2013.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

3. Zmiany strategii audytu

3.1. Szczegółowe informacje na temat wszelkich zmian, które wprowadzono do strategii audytu oraz ich uzasadnienie

Strategia audytu dla RPLB została zatwierdzona w sierpniu 2015 (wersja 1).

Od wydania RSK dla roku obrachunkowego 2021/2022 dokonano jednej zmiany strategii audytu (11 z 31.03.2023).

W okresie, którego sprawozdanie dotyczy, IA wykonywała zadania zgodnie z zatwierdzoną strategią audytu z lipca 2022 (wersja 10) oraz marca 2023 (wersja 11).

W marcu 2023 do strategii (wersja 11) wprowadzono następujące zmiany:

- zmieniono opis stosowanej metody oceny ryzyka, co podyktowane było zaawansowaniem realizacji programu,
- wskazano dodatkowe audyty tematyczne: trwałość (art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013) i projekty generujące dochód,
- zaktualizowano orientacyjny harmonogram planowanych na bieżący i kolejny rok obrachunkowy zadań audytowych w odniesieniu do audytów systemu,
- zaktualizowano informacje odnośnie do zasobów przewidywanych do alokowania w odniesieniu do bieżącego roku obrachunkowego i dwóch kolejnych lat obrachunkowych z uwzględnieniem nowych zadań IA,
- dostosowano zapisy do zmian ustawy o KAS.

3.2. Różnice między zmianami wprowadzanymi lub proponowanymi na późniejszym etapie, które nie mają wpływu na czynności przeprowadzone podczas okresu referencyjnego a zmianami przeprowadzonymi w trakcie okresu referencyjnego, które mają wpływ na audyt i jego wyniki

Do strategii audytu dla RPLB nie wprowadzono innych zmian, niż wskazano w pkt. 3.1.

Wprowadzone zmiany miały wpływ na audyt (i jego wyniki) przeprowadzony dla badanego roku obrachunkowego, nie wpłynęły natomiast na ciągłość działania i zasoby IA. Procedury działania IA nie uległy zmianie w istotny sposób.

4. Audyty systemu

4.1. Szczegółowe informacje na temat podmiotów (w tym IA), które przeprowadziły audyty prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli

Zgodnie ze strategią audytu, audyt systemu dla obydwu funduszy (EFRR i EFS) wykonała ICE IAS w Zielonej Górze.

Nadzór nad przeprowadzeniem audytu sprawował DAS wykonujący w tym zakresie zadania Szefa KAS.

4.2. Opis podstawy przeprowadzonych audytów, w tym odniesienie do stosowanej strategii audytu, ze szczególnym uwzględnieniem metody oceny ryzyka oraz wyników, które doprowadziły do stworzenia planu audytu systemu

Audyt SZiK RPLB został przeprowadzony zgodnie ze strategią audytu RPLB wersja 10 z 26.07.2022 oraz wersja 11 z 31.03.2023.

Dokonując oceny SZiK IA wzięta pod uwagę Wytyczną KE do oceny SZiK, art. 30 ust. 2 rozporządzenia 480/2014⁶ oraz uwagi KE.

Zakresem audytu SZiK objęto:

Etap I:

- Badanie osi REACT-EU oraz PT dla REACT-EU
 - KWK 4: odpowiednie kontrole zarządcze;
 - Audyty tematyczne:
 - Trwałość projektów (art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013)
 - KWK 4: odpowiednie kontrole zarządcze;
 - Przygotowanie do zamknięcia perspektywy finansowej 2014-2020
 - KWK 1: odpowiednia rozdzielność funkcji oraz należyte systemy zgłaszania i monitorowania, w przypadkach gdy odpowiedzialna instytucja powierza wykonywanie zadań innemu podmiotowi;
- Ponadto, w ramach audytu należało pozyskać zestawienie otwartych rekomendacji finansowych z audytów KE/ETO oraz dochodzeń OLAF.
- Projekty zakończone generujące dochód (art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013)

⁶ Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

- KWK 4: odpowiednie kontrole zarządcze;
 - Wyłączenia na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013
 - KWK 4: odpowiednie kontrole zarządcze;
 - KWK 6 (badanie dotyczące KO 23 (6.1));
- Follow-up rekomendacji sformułowanych w poprzednich audytach SZiK oraz niewdrożonych rekomendacji finansowych z audytu operacji.

Etap II:

- KWK 8 i 13
- Audyt RZW.

Dodatkowo w ramach II etapu audytu systemu badaniem objęto KWK 4 (kontynuacja audytu tematycznego Wyłączenia na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013 - badanie na próbie kwot recertyfikowanych w okresie 15.04.2023 – 31.07.2023.

Zakres badania w ramach I i II etapu został określony w załączniku 8.

Wyniki oceny zostały ujęte:

- Etap I: w Sprawozdaniu z I etapu audytu systemu zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 na lata 2014-2020 rok obrachunkowy 2022/2023 znak DAS6.9011.42.2023.3.AJNX z 19.09.2023,
- Etap II: w niniejszym RSK (rozdział 6 Audyt zestawienia wydatków),
- KWK 4: (całościowa ocena dotycząca wyłączeń na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013 w zakresie obejmującym dodatkowe testy elementów z okresu od 02.04.2022 do 31.07.2023: w niniejszym RSK,
- KWK 6: w odrębnych sprawozdaniach.

Zgodnie z oceną ryzyka opisaną w strategii audytu RPLB, audyt prowadzony był w instytucjach zaangażowanych we wdrażanie programu:

- IZ:
 - badanie osi REACT-EU oraz PT dla REACT-EU,
 - KWK 8,
 - audyty tematyczne:
 - trwałość projektów - art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013;
 - przygotowanie do zamknięcia perspektywy finansowej 2014-2020;
 - projekty zakończone generujące dochód - art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013;
 - wyłączenia na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013;
 - Follow-up,
- IC:
 - KWK 13.

Powyższe instytucje, obszary i KWK wybrane zostały do badania z zastosowaniem Narzędzia do typowania instytucji i obszarów do badania.

Szczegółowy zakres badania poszczególnych KO, w tym testy mechanizmów kontrolnych zostały wskazane w załącznikach 5, 5a, 5b, 5c i 5d do Sprawozdania z I etapu audytu systemu zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 na lata 2014-2020 rok obrachunkowy 2022/2023 znak: DAS6.9011.42.2023.3.AJNX z 19.09.2023 oraz w załącznikach 7 i 8.

Ponadto, w trakcie audytu systemu badaniem objęte zostały następujące zagadnienia wskazane przez ETO/KE po przeprowadzeniu misji audytowych lub wynikające z analizy sprawozdań z audytu systemu i RSK:

- IA zweryfikowała, czy IZ podjęła działania naprawcze w odniesieniu do projektu nr RPLB.03.04.00-08-001/18, tj. ujęła korektę we wniosku o płatność do KE (zgodnie z zaleceniem 02.01 (ustalenie 6) zawartym w końcowym sprawozdaniu z audytu przeprowadzonym przez KE, Audyt nr DAC214PL1053 „Przegląd prac instytucji audytowych / Audyty zgodności 2014–2020”.

Opis podstawy przeprowadzenia audytu SZiK ma zastosowanie do całego RPLB (do obydwu funduszy – EFRR i EFS).

4.3. Opis głównych ustaleń

Szczegółowe wyniki oceny wynikające z I etapu audytu systemu zostały ujęte w Sprawozdaniu z I etapu audytu systemu zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 na lata 2014-2020 rok obrachunkowy 2022/2023, znak: DAS6.9011.42.2023.3.AJNX, przekazany 19.09.2023 do KE za pośrednictwem SFC2014.

Wyniki oceny KWK 6 w zakresie LSI zostały ujęte w Sprawozdaniu z audytu bezpieczeństwa Lokalnego Systemu Informatycznego (LS003) wykorzystywanego przy wdrażaniu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego w perspektywie 2014-2020 (follow-up), znak DAS10.9011.15.2023, przekazany 27.07.2023 do KE za pośrednictwem SFC2014.

Wyniki oceny KWK 6 w odniesieniu do Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL2014 zawarto w Sprawozdaniu z audytu bezpieczeństwa Centralnego Systemu Teleinformatycznego wykorzystywanego przy wdrażaniu programów operacyjnych w perspektywie finansowej 2014-2020, znak DAS10.9011.28.2023 z 31.01.2024, przekazany 05.02.2024 do KE za pośrednictwem SFC2014.

Audyt tematyczny wyłączenia na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013 został przeprowadzony w dwóch etapach. Wyniki I etapu zostały przedstawione w Sprawozdaniu z I etapu audytu systemu zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 na lata 2014-2020 rok obrachunkowy 2022/2023, znak: DAS6.9011.42.2023.3.AJNX, przekazany 19.09.2023 do KE za pośrednictwem SFC2014.

W ramach II etapu, kontynuowano ww. audyt tematyczny. Badanie przeprowadzono na próbie kwot recertyfikowanych w okresie 15.04.2023 – 31.07.2023.

W wyniku badania obszaru wyłączenia na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013 (II etap) potwierdzono, iż:

- wyłączenia dokonywane są w przypadku zaistnienia przesłanek określonych w art. 137 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013,
- procedury wyłączania wydatków i ich późniejszej recertyfikacji zapewniają deklarowanie wydatków kwalifikowalnych do KE we właściwej kwocie,
- w przypadku kwot recertyfikowanych nie występuje szczególne ryzyko niekwalifikowalnych wydatków wynikające np. z braku przeprowadzania/ nieprawidłowego przeprowadzania wymaganych kontroli.

Potwierdzono spełnienie wymogów w powyższym zakresie.

Podsumowanie testów dla obszaru wyłączenia na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013 przeprowadzonych w ramach I i II etapu.

Testy 1 w ramach KO 18 (4.4) zostały przeprowadzone na 7 wyłączeniach dokonanych na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013, a następnie recertyfikowanych do KE w okresie od 2.04.2022 do 31.07.2023.

Wyniki przeprowadzonego testu, populacja oraz zakres testu zostały przedstawione w załączniku 8a.

Szczegółowe informacje na temat działań następczych dotyczących kwot będących przedmiotem trwającej oceny w odniesieniu do poprzednich lat, w tym, ile z tych kwot ostatecznie uznano za kwalifikowalne i w którym roku obrachunkowym ponownie je wprowadzono zostały przedstawione w załączniku 8b.

KWK 4 w obszarze wyłączenia na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013 został oceniony w kategorii 1.

Całościowa ocena KWK 4 została dokonana w oparciu o testy przeprowadzone w odniesieniu do populacji wniosków o płatność lub ich części wyłączonych, a następnie recertyfikowanych do KE w okresie od 2.04.2022 do 31.07.2023.

W wyniku przeprowadzonych czynności w ramach audytu systemu:

- żaden KWK nie został oceniony w kategorii 4, ani 3,
- następujące KWK zostały ocenione w kategorii 2:
 - KWK 6 – ustalenie 1 i 8 zawarte w Sprawozdaniu z audytu bezpieczeństwa LSI (LS003) wykorzystywanego przy wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego 2014-202 (follow-up)

Rezultaty audytu SZiK dotyczą obydwu funduszy (EFRR i EFS) i zostały ujęte w załączniku 1.

4.4. Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy

Ustalenia stwierdzone w I etapie audytu SZIK RPLB nie mają charakteru systemowego, nie rzutują na prawidłowość wydatków zadeklarowanych do KE.

Powyższe dotyczy obydwu funduszy (EFRR i EFS).

4.5. Informacje dotyczące działań następczych w związku z zaleceniami audytu wynikającymi z audytów systemu przeprowadzonych w poprzednich latach obrachunkowych

IA przeprowadziła follow-up rekomendacji wynikających z poprzednich audytów SZIK.

Ustalono, że nie została wdrożona jedna rekomendacja dotycząca ryzyka niezrealizowania części wskaźników z odchyleniem powyżej 20% od wartości docelowej zakładanej dla całej perspektywy oceniona w kategorii 1, dotycząca IZ – rekomendacja 2 opisana w Sprawozdaniu z audytu systemu zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 na lata 2014-2020 rok obrachunkowy 2021/2022, znak: DAS5.9011.50.2022.3.AJNX z 17.10.2022.

W odniesieniu do ustaleń z audytu systemu LSI ustalono, że nie zostały wdrożone 2 rekomendacje dotyczące IZ zawarte w Sprawozdaniu z audytu bezpieczeństwa LSI (LS003) wykorzystywanego przy wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego 2014-202 (follow-up), znak DAS10.9011.15.2023 z lipca 2023 tj. ustalenia 1 i 8 (obszar - Bezpieczna eksploatacja) ocenione w kategorii 2.

Pozostałe rekomendacje wydane w poprzednich latach obrachunkowych w ramach audytu SZIK RPLB zostały wdrożone/zamknięte.

Rezultaty audytu follow-up opisano w załączniku 6.

4.6. Opis niedociągnięć związanych z zarządzaniem instrumentami finansowymi lub innym rodzajem wydatków objętych zasadami szczególnymi (np. pomoc państwa, projekty generujące przychody, uproszczone opcje kosztów), wykrytych podczas audytów systemu oraz opis działań następczych prowadzonych przez IZ w celu uzupełnienia tych braków

W ramach RPLB IF zostały przewidziane zarówno dla EFRR, jak i EFS.

IA nie stwierdziła niedociągnięć związanych z zarządzaniem IF lub innym rodzajem wydatków objętych zasadami szczególnymi (np. pomoc państwa, projekty generujące przychody, uproszczone opcje kosztów).

IA dokonała analizy zgodności z art. 41 rozporządzenia 1303/2013 w zakresie zaliczek w odniesieniu do IF oraz z art. 131 ust. 4 w zakresie zaliczek z tytułu pomocy państwa.

Kwota wkładu z programu wypłacona na rzecz instrumentu finansowego jest zgodna z art. 41 rozporządzenia 1303/2013.

W roku obrotowym 2022/2023 IZ przekazała beneficjentowi kolejną transzę wkładu nieprzekraczającą 25% całości wkładu z programu przeznaczonego na dany instrument finansowy na mocy umowy finansowej wyłącznie w ramach EFRR.

W RPLB nie występują zaliczki, o których mowa w art. 131 ust. 4. IZ udziela beneficjentom płatności zaliczkowych, ale nie są one certyfikowane. Deklarowane są już wydatki poniesione przez beneficjentów (faktyczne rozliczenie płatności zaliczkowej). We wnioskach do KE w części dotyczącej zaliczek wykazana jest kwota 0,00 PLN (dla EFS i EFRR), co ma odzwierciedlenie w dodatku 7 do RZW.

IA potwierdza zgodność z art. 41 rozporządzenia 1303/2013.

Dane dotyczące wydatków z instrumentów finansowych w populacji objętej audytem oraz objętych próbą do audytu operacji w podziale na próby zawarto w załączniku 5.

4.7. Uzasadnienie poziomu pewności uzyskanego w wyniku audytu systemu (niski/średni/wysoki)

Po zakończeniu czynności w ramach audytu, IA dokonała oceny KWK objętych badaniem.

Powyzsza ocena przełożyła się na wysoki poziom pewności uzyskany w wyniku audytu SZiK, który można przypisać SZiK RPLB w kontekście możliwości zagwarantowania zgodności z prawem i prawidłowości wydatków, jednak ocena KWK 6 w zakresie LSI w kategorii 2, przełożyła się na średni poziom pewności, który można przypisać SZiK RPLB.

5. Audyty na próbie operacji

5.1. Wskazanie podmiotów (w tym IA), które przeprowadziły audyty operacji

Audyt operacji wykonała ICE IAS w Zielonej Górze.

Nadzór nad przeprowadzeniem audytu sprawował DAS wykonujący w tym zakresie zadania Szefa KAS.

5.2. Opis stosowanej metody doboru próby oraz informacje, czy dana metoda jest zgodna ze strategią audytu

Do wyboru próby IA stosuje Wytyczne KE do wyboru próby⁷. Szczegóły dotyczące próbkowania zostały opisane w Procedurze Wybór próby.

Projekty o wartości ujemnej (kwoty skorygowane) stanowią odrębną populację i są poddawane odrębnemu audytowi. Populację operacji dodatnich stanowią wnioski dodatnie pogrupowane na projekty.

Zgodnie z przyjętą przez IA strategią audytu, w przypadku programów operacyjnych, które są współfinansowane przez więcej niż jeden fundusz europejski, próba została wybrana z zastosowaniem stratyfikacji (podejście top-down, tzn. w pierwszym etapie ustalono liczebność próby dla całej populacji, a następnie podzielono ją na warstwy dla dwóch funduszy).

Wybór próby z wykorzystaniem oprogramowania ACL w ramach populacji stanowiącej wydatki zadeklarowane do KE w okresie od 1.07.2022 do 30.06.2023 i certyfikowane przez IC do KE do 31.07.2023 został przeprowadzony trzykrotnie: w IV kwartale 2022, II i III kwartale 2023, tj.:

- I próba: 13.12.2022 (EFRR i EFS),
- II próba 17.04.2023 (EFRR i EFS),
- III próba 10.08.2023 (EFRR i EFS).

Po uzgodnieniu danych za cały okres objęty badaniem, tj. rok obrachunkowy 2022/2023 (dla wydatków zadeklarowanych do KE w okresie od 1.07.2022 do 30.06.2023 i certyfikowanych przez IC do KE do 31.07.2023) ustalono, że:

- wartość populacji – projekty dodatnie (wydatki kwalifikowane ogółem zadeklarowane do KE w okresie od 1.07.2022 do 30.06.2023 i certyfikowane przez IC do KE do 31.07.2023): 704 549 792,79 PLN/ 151 062 711,37 EUR w tym:
 - EFRR: 533 597 250,58 PLN/ 114 415 049,22 EUR,
 - EFS: 170 952 542,21 PLN/ 36 647 662,15 EUR,

⁷ Wytyczne dotyczące metod doboru próby dla instytucji audytowych okresy programowania 2007–2013 i 2014–2020 (EGESIF 16-0014-01 z 20.01.2017).

- liczebność populacji: 733 projektów, w tym:
 - EFRR: 301 projekty,
 - EFS: 432 projekty.

Podsumowanie doboru próby (dla wydatków zadeklarowanych do KE w okresie od 1.07.2022 do 30.06.2023 i certyfikowanych przez IC do KE do 31.07.2023) przedstawia się następująco:

- całkowita liczebność próby: 32 projekty (52 wnioski o płatność, 52 wnioski o płatność z korektami), w tym:
 - EFRR: 23 projekty (34 wnioski o płatność, 34 wnioski o płatność z korektami),
 - EFS: 9 projektów (18 wniosków o płatność, 18 wniosków o płatność z korektami),
- całkowita wartość próby: 189 406 549,16 PLN/ 40 415 528,72 EUR w tym:
 - EFRR: 155 765 162,10 PLN/ 33 179 584,26 EUR,
 - EFS: 33 641 387,06 PLN/ 7 235 944,46 EUR,
- procent wydatków wybranych do audytu: 26,88% PLN/ 26,75% EUR⁸, w tym:
 - EFRR: 29,19% PLN/ 29,00% EUR,
 - EFS: 19,68% PLN/ 19,74% EUR⁹.

Wykaz projektów w stosunku do których w trakcie czynności zastosowano „próbę w próbie” określona w art. 28 ust. 9 rozporządzenia 480/2014 zawiera załącznik 4.

IA do wyboru „próby w próbie” zastosowała te same parametry doboru próby, które wykorzystano przy wyborze operacji do badania.

Odrębnie ustanowione zostały parametry doboru „próby w próbie” w ramach IF.

W odniesieniu do projektów nr RPLB.06.04.00-08-0009/18 oraz RPLB.08.02.01-08-0001/22, IA stwierdziła błędy finansowe w ramach „próby w próbie”, które zostały ekstrapolowane na projekt. W pozostałych projektach, w odniesieniu do których wybrana została „próba w próbie”, błędy finansowe nie wystąpiły.

Obliczenia dotyczące wyboru próby, szczegółowe informacje dotyczące parametrów zastosowanych do wyboru „próby w próbie” i logi z ACL stanowią załącznik 3, zestawienie projektów wybranych do próby audytu operacji (operacje dodatnie i operacje ujemne) stanowi załącznik 4, oszacowanie błędu w odniesieniu do programu stanowi załącznik 5, a w przypadku wykrycia błędu w próbie w próbie, oszacowanie błędu w odniesieniu do projektu stanowi załącznik 5a.

W populacji objętej audytem w roku obrachunkowym 2022/2023 znajdowały się wydatki poniesione w ramach działań związanych z przeciwdziałaniem skutkom pandemii COVID19

⁸ Różnica wynika z przeliczeń PLN na EUR.

⁹ Różnica wynika z przeliczeń PLN na EUR.

(tzw. REACT-EU, CRII i CRII+). IA na potrzeby losowania próby do audytu operacji nie wyodrębniła subpopulacji tych wydatków. W przypadku wystąpienia ww. wydatków w wylosowanej próbie, IA obejmowała je badaniem pod kątem specyficznych dla nich ryzyk i dokumentowała tę weryfikację oraz kwotę wydatków poddanych badaniu.

5.3. Parametry stosowane w statystycznym doborze próby

Przy wyborze próby z wydatków certyfikowanych w badanym roku obrachunkowym, zastosowano następujące parametry:

- poziom ufności: I, II, III etap wyboru 70% (podejście bilateralne),
- próg istotności – 2% wartości populacji,
- oczekiwany poziom błędu – I próba 0,86% wartości populacji, II próba 0,50%, III próba 0,50% wartości populacji,
- odchylenie standardowe (I próba):
 - odchylenie standardowe: 0,0144,
 - odchylenie standardowe dla EFRR: 0,0146,
 - odchylenie standardowe dla EFS: 0,0141,
- odchylenie standardowe (II próba):
 - odchylenie standardowe: 0,0083,
 - odchylenie standardowe dla EFRR: 0,0060,
 - odchylenie standardowe dla EFS: 0,0129,
- odchylenie standardowe (III próba):
 - odchylenie standardowe: 0,0085,
 - odchylenie standardowe dla EFRR: 0,0060,
 - odchylenie standardowe dla EFS: 0,0129.

Minimalna liczba elementów do wybrania przy założeniu powyższych paramentów wyniosła 30 projektów. Faktyczna liczba wybranych projektów w próbie wyniosła 32 projekty.

5.4. Potwierdzenie zgodności między wydatkami zadeklarowanymi do KE, a populacją (w EUR)

IA przed wyborem próby do audytu operacji dokonała sprawdzenia zgodności między łącznymi wydatkami w EUR zadeklarowanymi KE w odniesieniu do roku obrachunkowego 2022/2023 oraz populacją, z której pobrano próbę losową. Potwierdzono zgodność w powyższym zakresie.

Stwierdzenie zgodności pozycji obejmuje także ujemne jednostki próby.

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie populacji operacji dodatnich oraz wartości dla PT REACT-EU i populacji operacji ujemnych z wydatkami zadeklarowanymi do KE w roku finansowym 2022/2023:

Wydatki zadeklarowane do KE	Wartość populacji – operacje dodatnie (z uwzględnieniem wartości dla PT REACT-EU)	Wartość populacji – operacje ujemne (wartość bezwzględna)	Saldo wydatków wynikające z populacji (wartość populacji operacji dodatnich (w tym PT REACT-EU) skorygowana o wartość populacji operacji ujemnych)	Różnica pomiędzy wydatkami zadeklarowanymi do KE a saldem wydatków z populacji	Wyjaśnienie różnicy
			[b-c]	[a-d]	
a	b	c	d	e	f
702 980 741,24 PLN	704 549 792,79 PLN	1 569 051,55 PLN	702 980 741,24 PLN	0,00 PLN	ND
150 703 957,99 EUR	151 062 711,37 EUR	358 753,45 EUR	150 703 957,92 EUR	0,07 EUR	Różnica w kwocie 0,07 EUR wynika z zaokrągleń dokonanych na potrzeby wyboru próby

Ponadto, IA w ramach II etapu audytu systemu dokonała weryfikacji kursu walut, na podstawie którego IC dokonała przeliczenia wydatków z PLN na EUR.

5.5. Realizacja próby ujemnej jako odrębnej populacji

IA w ramach audytu operacji zbadała próbę operacji o wartości ujemnej w celu potwierdzenia, czy skorygowane wydatki odpowiadają decyzjom podjętym przez właściwe instytucje oraz KE.

Ujemne jednostki próby zostały potraktowane jako odrębna populacja, zgodnie z art. 28 ust. 7 rozporządzenia 480/2014.

W tym celu, niezależnie od zastosowanej metody próbkowania z populacji elementów dodatnich, IA dokonała wyboru próby z populacji poświadczonych do KE elementów (projektów/wniosków o płatność pogrupowanych w projekty) o wartości ujemnej. Wybór próby dokonany był jednokrotnie z populacji wszystkich elementów (projektów) ujemnych poświadczonych w całym roku objętym audytem operacji.

Na wartość populacji złożyły się wydatki ujemne ujęte we wnioskach o płatność beneficjentów (wartość wydatków kwalifikowanych ogółem tj. wkład UE, wkład krajowy publiczny

i prywatny), które objęte zostały wnioskami IZ do IC i IC do KE. Zatem populację operacji ujemnych stanowią wnioski ujemne pogrupowane na projekty.

Po uzgodnieniu danych ustalono, że:

- wartość populacji ujemnej (wydatki certyfikowane) wynosi: (-1 569 051,55) PLN/ (-358 753,45) EUR,
- liczebność populacji wynosi: 59 projektów (105 wniosków o płatność, 115 elementów populacji), w tym EFS – 49 projektów (79 wniosków o płatność), EFRR – 10 projektów (26 wniosków o płatność).

Wybór próby dokonany został metodą niestatystyczną z zastosowaniem prostego doboru losowego co oznacza, że każdy element populacji miał jednakową szansę trafienia do próby.

Liczebność próby uzależniona była wyłącznie od liczebności elementów (projektów) składających się na badaną populację:

Liczebność populacji	Minimalna liczebność próby
1-9	Wszystkie elementy
10-50	10
51-500	20
501-1000	25
1001-2000	30
2001 i więcej	40

W oparciu o wyżej wymienione parametry (przy wykorzystaniu formularza w arkuszu Excel) obliczono minimalną liczebność próby, która wynosiła 20 projektów.

Podstawą do wyboru próby wydatków były projekty (element wyboru próby), dla których w okresie od 1.07.2022 do dnia 31.07.2023 zadeklarowano wydatki do KE.

W wyniku losowania z wykorzystaniem oprogramowania ACL (losowanie po rekordach) 10.08.2023 została wybrana próba wynosząca 20 projektów (30 wniosków o płatność, 30 elementów populacji) o łącznej wartości: (-124 292,52) PLN/ (-27 490,69) EUR, co stanowi 7,92% PLN/ 7,66% EUR¹⁰ wartości populacji, w tym:

- EFS: 17 projektów (25 wniosków o płatność, 25 elementów populacji) o łącznej wartości: (-73 938,14) PLN/ (-16 195,06) EUR co stanowi 30,67% PLN/ 30,75% EUR¹¹ populacji wydatków ujemnych certyfikowanych w ramach EFS,
- EFRR: 3 projekty (5 wniosków o płatność, 5 elementów populacji) o łącznej wartości: (-50 354,38) PLN/ (-11 295,63) EUR co stanowi 3,79% PLN/ 3,69% EUR¹² populacji wydatków ujemnych certyfikowanych w ramach EFRR.

¹⁰ Różnica wynika z przeliczeń PLN na EUR.

¹¹ Różnica wynika z przeliczeń PLN na EUR.

¹² Różnica wynika z przeliczeń PLN na EUR.

Obliczenia dotyczące wyboru próby i logi z ACL stanowią załącznik 3, zestawienie projektów wybranych do próby audytu operacji (próba ujemna) za rok obrachunkowy 2022/2023 stanowi załącznik 4.

5.6. Opis przyczyn stosowania niestatystycznego doboru próby

Nie dotyczy. Zgodnie ze strategią audytu, wybór próby dokonany był przy zastosowaniu metody statystycznego losowego doboru próby (Monetary Unit Sampling) – podejście standardowe (standard approach).

5.7. Analiza najważniejszych wyników audytu operacji

W wyniku audytu operacji błędy finansowe zostały stwierdzone w 2 projektach (3 pogrupowanych wnioskach o płatność, 3 wnioskach o płatność z korektami) na 32 projekty objętych próbą (52 wnioski o płatność, 52 wnioski o płatność z korektami). Stwierdzone wydatki niekwalifikowalne wynikają z następujących typów naruszeń:

- zastosowanie – kryteriów wykluczenia, kwalifikacji lub udzielenia zamówienia lub – warunków realizacji zamówienia lub – specyfikacji technicznej, które nie są dyskryminujące w rozumieniu poprzedniego rodzaju nieprawidłowości, ale które wciąż ograniczają dostęp wykonawców (ID 1.11),
- kryteria kwalifikacji (lub specyfikacja techniczna) zostały zmienione po otwarciu ofert lub były stosowane nieprawidłowe (ID 1.14),
- brakujące lub nieprawidłowe informacje lub dokumenty potwierdzające (ID 5.1),
- wydatki niezwiązane z projektem (ID 8.3)

Analiza jakościowa ustaleń:

Numer ustalenia	Rodzaje naruszeń	Przyczyny
1	1.11	Stwierdzone ustalenia nie miały charakteru błędów systemowych, były to ustalenia indywidualne. Wynikają one z nienależytego przygotowania/opisu zamówień przez zamawiających lub niewłaściwej interpretacji/stosowania obowiązujących przepisów prawa oraz/lub właściwych wytycznych/zaleceń. Stwierdzone ustalenia nie wynikają z luk/błędów w ustanowionym systemie zarządzania i kontroli, na gruncie obowiązujących przepisów/wytycznych, a ich indywidualny charakter nie powoduje ryzyka wystąpienia błędów systemowych.
1	1.14	
1	8.3	
2	5.1	

Stwierdzone błędy nie miały wpływu na realizację programu audytu oraz innych obszarów objętych badaniem w trakcie audytu operacji.

W wyniku audytu operacji zostały stwierdzone błędy finansowe w następujących projektach wybranych do próby:

USTALENIA:

Projekt nr RPLB.06.04.00-08-0009/18 tytuł „Klub dziecięcy Baja Land”, pozycja 21 załącznika 4 (zestawienie projektów wybranych do próby)

Ustalenie 1	<p>W wyniku przeprowadzonego badania projektu ustalono, że:</p> <ol style="list-style-type: none">1. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pt. „Klub dziecięcy Baja Land” na usługę polegającą na sukcesywnej dostawie posiłków zapewniających pełnowartościowe wyżywienie dzienne na bazie zdrowych produktów ekologicznych dla 20 dzieci w wieku do 3 lat, uczęszczających do Klubu Dziecięcego w Świebodzinie (zapytanie ofertowe – zasada konkurencyjności; wartość szacunkowa 337 680,00 PLN; wartość podpisanej umowy 88 200,00 PLN, postępowanie poniżej progów UE), zapisy w ogłoszeniu o zamówieniu i zapytaniu ofertowym nie były spójne (nieprecyzyjne sformułowania kryteriów kwalifikacji dotyczyły różnych warunków udziału w postępowaniu i różnych wymagań wobec oczekiwanych dokumentów potwierdzających spełnienie tych warunków), co mogło wprowadzać w błąd potencjalnego zamawiającego (ID błędu: 1.11). <p>Powyższe skutkuje koniecznością określenia wydatków niekwalifikowalnych przy zastosowaniu wskaźnika 25 % zgodnie z Decyzją KE znak C(2019) 3452 z 14.05.2019 pkt 14.</p> <ol style="list-style-type: none">2. W ramach ww. postępowania wykonawca nie wykazał konkretnych dokumentów potwierdzających zrealizowanie minimum 2 usług przez okres co najmniej 6 miesięcy o wartości nie niższej niż 25 000,00 PLN brutto, potwierdzonych referencjami i kopiami zaświadczeń. Wobec czego oferta nie spełniała wymogów określonych w zapytaniu ofertowym i nie powinna zostać wybrana (ID błędu: 1.14). <p>Powyższe skutkuje koniecznością określenia wydatków niekwalifikowalnych przy zastosowaniu wskaźnika 10 % zgodnie z Decyzją KE znak C(2019) 3452 z 14.05.2019 pkt 11.</p> <p>Wobec dwóch różnych stawek, określonych w Decyzji KE¹³, które nie kumulują się (10% dla ID 1.11, 25% dla ID 1.14) stawka korekty finansowej na podstawie najpoważniejszej nieprawidłowości została ustalona na poziomie 25% wydatków.</p> <p>W związku z powyższym, wydatki niekwalifikowalne zadeklarowane we wnioskach o płatność wynoszą:</p>
-------------	---

¹³ Decyzja KE znak: C(2019)3452 z 14.05.2019 – Wytyczne dotyczące określania korekt finansowych w odniesieniu do wydatków finansowanych przez Unię w przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących zamówień publicznych

<p>– RPLB.06.04.00-08-0009/18-005 – 2 816,86 PLN/ 579,96 EUR (dofinansowanie EFS 2 394,33 PLN/ 492,97 EUR); (wydatki bezpośrednie 2 449,44 PLN/ 504,31 EUR powiększone o koszty pośrednie stanowiące 15% kosztów bezpośrednich w kwocie 367,42 PLN/ 75,65 EUR), kurs 4,8570, w tym dofinansowanie UE (EFS 100% w kosztach pośrednich) 367,42 PLN/ 75,65 EUR;</p> <p>– RPLB.06.04.00-08-0009/18-006 – 4 587,45 PLN/ 981,69 EUR w tym dofinansowanie UE EFS (85%) 3 899,33 PLN/ 834,44 EUR; (wydatki bezpośrednie w kwocie 3 989,09 PLN/ 853,65 EUR powiększone o koszty pośrednie stanowiące 15% kosztów bezpośrednich w kwocie 598,36 PLN/ 128,04 EUR), kurs 4,6730, w tym dofinansowanie UE (EFS 100% w kosztach pośrednich) 598,36 PLN/ 128,04 EUR.</p> <p>3. Ponadto stwierdzono zawyżenie wartości faktury o 1 176,00 PLN poprzez wskazanie nieprawidłowej ilości dostarczonych posiłków. Z uwagi na to, że w zakresie postępowania na wybór wykonawcy usług cateringowych dokonano wyliczenia wydatków niekwalifikowalnych z zastosowaniem stawki 25%, wydatki niezwiązane z badanym projektem wynoszą 882,00 PLN (1 176,00 PLN – 25%)/ 118,74 EUR w tym dofinansowanie UE EFS (85%) 749,70 PLN/ 100,93 EUR; (ID błędu: 8.3).</p> <p>W związku z powyższym, wydatki niekwalifikowalne zadeklarowane we wnioskach o płatność wynoszą:</p> <p>– RPLB.06.04.00-08-0009/18-006 wynoszą 1 014,30 PLN/ 217,05 EUR w tym dofinansowanie UE EFS (85%) 862,16 PLN/ 184,49 EUR; (wydatki bezpośrednie w kwocie 882,00 PLN/ 188,74 EUR powiększone o koszty pośrednie stanowiące 15% kosztów bezpośrednich w kwocie 132,30 PLN/ 28,31 EUR), kurs 4,6730, w tym dofinansowanie UE (EFS 100% w kosztach pośrednich) 132,30 PLN/ 28,31 EUR.</p> <p>Typ ustalenia (ID): 1.11 - kryteria ograniczające wykonawcom dostęp do udzielenia zamówienia.</p> <p>Typ ustalenia (ID): 1.14 - kryteria kwalifikacji (lub specyfikacja techniczna) zostały zmienione po otwarciu ofert lub były stosowane nieprawidłowe.</p> <p>Typ ustalenia (ID): 8.3 – wydatki niezwiązane z projektem.</p> <p>Całkowita wartość wydatków niekwalifikowanych bezpośrednich wynosi 7 320,53 PLN/ 1 546,70 EUR, z uwzględnieniem kosztów pośrednich 8 418,61 PLN/ 1 778,70 EUR w tym dofinansowanie UE EFS (85%) 7 155,82 PLN/ 1 511,90 EUR).</p>

Stanowisko IA	<p>W związku z wykazaniem w RZW (dodatku 8 dla EFS) kwoty 8 418,61 PLN/ 1 778,70 EUR, IA nie oczekuje dodatkowych działań naprawczych.</p> <p>Zgodnie z zapisami podrozdziału 3.3 Wytycznej KE EGESIF_15-0002-04 final z 17.12.2018 w przypadku dokonania przez IA doboru próby w próbie – do kalkulacji błędu rezydualnego na poziomie programu operacyjnego zastosowany został błąd ekstrapolowany.</p> <p>Wartość błędu w projekcie po ekstrapolacji liczona do poziomu błędu w programie wynosi 20 601,48 PLN/ 4 330,12 EUR.</p> <p>IZ dokonała analizy pozostałych wniosków o płatność złożonych w ramach projektu i podjęła dodatkowe działania naprawcze we wnioskach o płatność nr RPLB.06.04.00-08-0009/18-005 na kwotę 2 816,85 PLN/ 579,96 EUR oraz nr RPLB.06.04.00-08-0009/18-006 na kwotę 8 993,54 PLN/ 1 924,59 EUR.</p> <p>Łączna wartość działań naprawczych dokonanych w związku z ustaleniem: 20 229,00 PLN/ 4 283,25 EUR (kwoty wycofane w RZW (EFS)).</p>
---------------	--

Projekt nr RPLB.08.02.01-08-0001/22 tytuł „Lubuskie Talenty- Program Stypendialny”, pozycja 31 załącznika 4 (zestawienie projektów wybranych do próby)

Ustalenie 2	<p>W wyniku przeprowadzonego badania projektu ustalono, że:</p> <p>Stypendysta nie przedstawił dokumentów potwierdzających wydatkowanie kwoty przyznanego stypendium, co stanowi naruszenie zapisów Umowy stypendialnej (§ 3 pkt 3 w związku z § 11 pkt 1 i 2 Regulaminu przyznawania stypendiów oraz § 3 pkt 9). Zapisy umowy obligowały do przechowywania dowodów finansowych potwierdzających wydatkowanie oraz przedłożenia ich do kontroli w przez cały okres otrzymywania stypendium oraz w okresie 5 lat po zakończeniu realizacji projektu. Badane wydatki obejmowały drugą transzę stypendium (3 000,00 PLN). Łączna kwota stypendium otrzymanego przez ww. stypendystę wynosi 6 000,00 PLN.</p> <p>Wartość wydatków niekwalifikowanych zadeklarowanych we wniosku o płatność RPLB.08.02.01-08-0001/22-005 wynosi 3 450,00 PLN/ 762,68 EUR w tym dofinansowanie UE (EFS 100%) 3 450,00 PLN/ 762,68 EUR (wydatki bezpośrednie w kwocie 3 000,00 PLN/ 663,20 EUR powiększone o koszty pośrednie stanowiące 15% kosztów bezpośrednich w kwocie 450,00 PLN/ 99,48 EUR), kurs 4,5235.</p> <p>Typ ustalenia (ID): 5.1 – brakujące lub nieprawidłowe informacje lub dokumenty potwierdzające.</p>
Stanowisko IA	<p>W związku z wykazaniem w RZW (w dodatku 8 dla EFS) kwoty 3 450,00 PLN/ 762,68 EUR , IA nie oczekuje dodatkowych działań naprawczych.</p> <p>Zgodnie z zapisami podrozdziału 3.3 Wytycznej KE EGESIF_15-0002-04 final z 17.12.2018 w przypadku dokonania przez IA doboru próby w próbie – do kalkulacji błędu rezydualnego na poziomie programu operacyjnego zastosowany został błąd ekstrapolowany.</p>

	<p>Wartość błędu w projekcie po ekstrapolacji liczona do poziomu błędu w programie wynosi 70 208,53 PLN/ 15 368,80 EUR.</p> <p>IZ dokonała analizy pozostałych wniosków o płatność złożonych w ramach projektu i podjęła dodatkowe działania naprawcze we wniosku o płatność nr RPLB.08.02.01-08-0001/22-003 na kwotę 275,17 PLN/ 58,73 EUR.</p> <p>Łączna wartość działań naprawczych dokonanych w związku z ustaleniem: 3 725,17 PLN/ 821,41 EUR (kwoty wycofane w RZW (EFS)).</p>
--	--

W odniesieniu do pozostałych pozycji wykazanych w załączniku 4 nie stwierdzono nieprawidłowości finansowych.

Rezultaty audytu operacji zostały ujęte w załączniku 2.

5.8. Wyjaśnienie zastosowanych przez IZ/ IC korekt w roku obrachunkowym, przed wysłaniem do KE zestawienia wydatków oraz będących wynikiem audytu operacji

Roczne zestawienie wydatków za rok obrachunkowy 2022/2023 nie uwzględnia korekt będących wynikiem audytów operacji przeprowadzonych przez IA w odniesieniu do wydatków z tego roku obrachunkowego. W związku z powyższym, IC powinna w dodatku 8 do RZW wykazać kwoty dotyczące wskazanych ustaleń. Ustalenia powinny zostać również uwzględnione w rocznym podsumowaniu kontroli i audytów.

W związku z powyższym, IA oczekuje dodatkowych działań naprawczych.

Ponadto, w trakcie audytu operacji ustalono, że nie wystąpiły przypadki, gdy IZ przed dokonaniem wyboru próby przez IA zidentyfikowała ustalenia i podjęła niezbędne działania, a nieprawidłowe kwoty wydatków zostały skorygowane w zestawieniu wydatków.

5.9. Porównanie poziomu błędu z badania i błędu rezydualnego do istotności oraz wyjaśnienie, czy ma to wpływ na opinię audytową

W wyniku audytu operacji stwierdzono wydatki niekwalifikowalne na kwotę 90 810,01 PLN/ 19 698,92 EUR (po ekstrapolacji prób w próbie na projekt). Ponieważ stwierdzone błędy finansowe miały charakter losowy, dokonano ich ekstrapolacji.

W celu sporządzenia opinii audytowej i sprawozdania z kontroli, o których mowa w art. 127 ust. 5 lit. a) rozporządzenia 1303/2013, na podstawie wyników audytów operacji IA obliczyła łączny wskaźnik błędów, który jest sumą oczekiwanych błędów losowych oraz, w stosownych przypadkach, błędów systemowych i nieskorygowanych błędów będących anomalią, w przeliczeniu na populację.

Rezultaty audytu operacji znajdują się w załączniku 2, a obliczenia dotyczące poziomu błędu stanowią załącznik 5.

Informacje nt. poziomu błędu przedstawia poniższa tabela.

	PLN	EUR
NLB	0,17%	0,18%
NLB wartość finansowa	1 227 075,03	265 168,76
Błąd systemowy	0,00	0,00
Błąd całkowity wartość finansowa (z uwzględnieniem błędu systemowego)	1 227 075,03	265 168,76
Błąd całkowity (z uwzględnieniem błędu systemowego)	0,17%	0,18%
Błąd finansowy całkowity po uwzględnieniu działań naprawczych (błąd rezydualny)	1 202 349,51	259 894,59
Procentowy wskaźnik błędu rezydualnego	0,17%	0,17%

5.10. Informacje o wynikach próby uzupełniającej

W odniesieniu do roku obrachunkowego 2022/2023 nie wybrano próby uzupełniającej.

5.11. Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy oraz informacje na temat podjętych działań naprawczych, szacowanej wysokości błędów oraz możliwych korekt

W trakcie prowadzonego audytu operacji IA nie stwierdziła błędów systemowych.

Stwierdzone błędy finansowe miały charakter losowy, więc dokonano ich ekstrapolacji.

5.12. Follow-up ustaleń z audytów operacji poczynionych w poprzednich latach, w szczególności ustaleń systemowych

Na podstawie przeprowadzonego audytu follow-up stwierdzono, że wszystkie rekomendacje wydane w poprzednich latach zostały wdrożone, co przedstawione zostało w załączniku 6.

5.13. Wnioski z audytu operacji dotyczące skuteczności systemu zarządzania i kontroli

W wyniku audytu operacji IA stwierdziła błędy finansowe na kwotę 11 868,61 PLN/ 2 541,38 EUR (po ekstrapolacji błędów stwierdzonych w próbie w próbie na projekt: 90 810,01 PLN/ 19 698,92 EUR).

Za rok obrachunkowy 2022/2023 łączny poziom błędu wynosi 0,17% PLN/ 0,18% EUR.

łączny poziom błędu rezydualnego wynosi 0,17% PLN/ 0,17% EUR.

W związku z powyższym, SZiK ustanowiony dla RPLB funkcjonował skutecznie, tak by dostarczyć racjonalne zapewnienie, że wydatki zadeklarowane w okresie od 1.07.2022 do 30.06.2023 oraz certyfikowane przez IC do KE w okresie do 31.07.2023 są poprawne, i tym samym dają racjonalne zapewnienie, że transakcje będące ich podstawą są zgodne z prawem i prawidłowe.

6. Audyt zestawienia wydatków

6.1. Wskazanie podmiotów, które przeprowadziły audyt zestawienia wydatków

Audyt zestawienia wydatków wykonała ICE IAS w Zielonej Górze.

6.2. Opis podejścia kontrolnego

Zgodnie z art. 29 rozporządzenia 480/2014 audyty zestawienia wydatków są przeprowadzane przez IA w odniesieniu do każdego roku obrachunkowego.

Celem audytu zestawienia wydatków jest potwierdzenie, że wszystkie elementy wymagane przez art. 137 rozporządzenia 1303/2013 są kompletne, rzetelne, prawidłowo ujęte w zestawieniu wydatków i opierają się na zapisach księgowych prowadzonych przez IC.

Audyt zestawienia wydatków jest elementem audytu SZiK.

W ramach II etapu audytu SZiK badaniu poddano KWK 8 (dla funkcji IZ) i KWK 13 (dla funkcji IC), w zakresie określonym w załączniku 7.

Czynności w ramach audytu przeprowadzone zostały w IZ pełniącej jednocześnie funkcję IC, tj. w instytucji, która zgodnie z OFiP programu operacyjnego jest odpowiedzialna za sporządzanie:

- zestawienia wydatków, prowadzenie ewidencji księgowej wydatków, kwot odzyskanych i do odzyskania;
- rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytu i przeprowadzonych kontroli oraz deklaracji zarządczej.

Zgodnie z art. 21 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, IZ pełniąca jednocześnie funkcję IC przekazuje do IA projekt RZW, o którym mowa w art. 137 rozporządzenia 1303/2013 oraz projekty deklaracji zarządczej i rocznego podsumowania, o których mowa w art. 63 ust. 5 lit. a i b rozporządzenia 2018/1046¹⁴, w terminie do 31 października roku, w którym kończy się rok obrachunkowy, którego dotyczy zestawienie wydatków. Ostateczne wersje ww. dokumentów przekazywane są do IA w terminie do 31 stycznia roku następującego po roku, którego dotyczą te dokumenty.

Projekty ww. dokumentów za rok obrachunkowy 2022/2023 wpłynęły do IA 27.10.2023 (pismo nr DIZ.I.44.3.2023 z 26.10.2023), natomiast korekta projektu rocznego zestawienia wydatków od IC do KE do IA 22.11.2023 (pismo nr DIZ.I.44.3.2023 z 21.11.2023).

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) 1296/2013, (UE) 1301/2013, (UE) 1303/2013, (UE) 1304/2013, (UE) 1309/2013, (UE) 1316/2013, (UE) 223/2014 i (UE) 283/2014 oraz decyzję 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) 966/2012.

Kwoty wskazane wówczas w dodatku 8 projektu RZW prezentuje poniższa tabela:

Fundusz	Wydatki kwalifikowane ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych KE (kolumna A RZW)	Wydatki kwalifikowalne zadeklarowane zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1303/2013 (kolumna C RZW)	Różnica
EFS	36 595 003,24 EUR	36 575 000,84 EUR	20 002,40 EUR
EFRR	114 108 954,75 EUR	114 061 113,91 EUR	47 840,84 EUR

Ostateczne wersje RZW, deklaracji zarządczej oraz rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytów i przeprowadzonych kontroli zostały przekazane przez IZ pismem nr DIZ.I.44.3.2023 z 25.01.2024.

Kwoty wskazane w dodatku 8 RZW prezentuje poniższa tabela:

Fundusz	Wydatki kwalifikowane ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych KE (kolumna A RZW)	Wydatki kwalifikowalne zadeklarowane zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1303/2013 (kolumna C RZW)	Różnica
EFS	36 595 003,24 EUR	36 563 843,46 EUR	31 159,78 EUR
EFRR	114 108 954,75 EUR	114 054 756,76 EUR	54 197,99 EUR

W trakcie audytu IA sprawdziła, czy procedury zapewniają, że:

- łączna kwota wydatków kwalifikowalnych ujęta w systemie księgowym IC jest zgodna z wydatkami zawartymi we wnioskach o płatność okresową przekazanymi do KE w roku obrachunkowym (po dokonaniu korekt błędów pisarskich/podwójnych wpisów),
- odjęte zostaną wszystkie nieprawidłowe kwoty wynikające z kontroli zarządczych i audytów (IA, KE, ETO),
- kwoty odzyskane/wycofane, kwoty do odzyskania, kwoty nieściągalne zostaną odpowiednio uwzględnione w zestawieniu wydatków,
- zestawienie wydatków zostanie terminowo przekazane do IZ, IA – celem oceny oraz do KE.

Na wybranej do audytu operacji próbie („dodatniej”) IA zweryfikowała czy:

- łączna kwota wydatków kwalifikowalnych zgodnie z art 137 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1303/2013 zgadza się z wydatkami (i odpowiadającym im wkładem publicznym) zawartymi we wnioskach o płatność złożonych do KE,
- wszystkie nieprawidłowe kwoty wykryte w ramach operacji objętych próbą zostały wyłączone z zestawienia wydatków.

Na wybranej do audytu operacji próbie „ujemnej” IA potwierdziła czy:

- wszystkie nieprawidłowe kwoty zostały wyłączone z rachunków/zestawienia wydatków,
- wymagane korekty finansowe były odpowiednio odzwierciedlone w księgach rachunkowych danego roku obrachunkowego.

Ponadto do operacji wchodzących w skład próby będącej przedmiotem audytu, IA sprawdziła, czy kwoty wkładów z programu wpłacone do IF oraz zaliczki z pomocy państwa wypłacone beneficjentom są poparte informacjami udostępnionymi na poziomie IZ i IC. Celem tych kontroli jest również potwierdzenie wiarygodności ścieżki audytu systemu księgowego.

Po otrzymaniu projektu zestawienia wydatków dostarczonego przez IC IA sprawdza, czy projekt zestawienia wydatków został opracowany zgodnie ze wzorem przedstawionym w rozporządzeniu 1011/2014¹⁵. IA weryfikuje również, czy w odpowiednich dodatkach ujawnione zostały korekty finansowe będące wynikiem audytu operacji zgodnie z art. 127 ust. 1 rozporządzenia 1303/2013.

Po otrzymaniu zestawienia wydatków, IA sprawdza, czy:

- a) całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków zadeklarowanych zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1303/2013 pokrywa się z wydatkami (oraz odnośnym wkładem publicznym) ujętymi we wnioskach o płatność przedłożonych KE w odniesieniu do właściwego roku obrachunkowego. W przypadku różnic IA ocenia stosowność wyjaśnień przedstawionych w zestawieniu wydatków;
- b) wszystkie kwoty wycofane i odzyskane w roku obrachunkowym, kwoty, które mają być odzyskane na koniec roku obrachunkowego, kwoty odzyskane na podstawie art. 71 rozporządzenia 1303/2013, nieściągalne należności przedstawione w zestawieniu wydatków oraz kwoty podlegające zwrotowi prezentowane w sprawozdaniu finansowym, odpowiadają kwotom zarejestrowanym w systemie księgowym IC i czy opierają się na uzasadnionych decyzjach podjętych przez odpowiedzialną IZ lub IC;
- c) wydatki zostały wyłączone, w stosownych przypadkach, z zestawienia wydatków, zgodnie z art. 137 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013, z uwagi na prowadzoną ocenę legalności i prawidłowości; IA sprawdza również, czy wszystkie pozostałe korekty wymagane w wyniku kontroli zarządczych lub audytów zostały w poprawny sposób ujęte w zestawieniu wydatków za dany rok obrachunkowy;
- d) kwoty wkładów w ramach programu wpłacone do IF oraz zaliczki z pomocy państwa wypłacone beneficjentom są poparte informacjami udostępnionymi w szczególności przez IZ oraz IC;

¹⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 1011/2014 z 22.09.2014 ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi.

- e) kolumna C w dodatku 1 do RZW zawiera tylko kwoty płatności dokonanych na rzecz beneficjentów w terminie określonym w art. 132 ust. 1 rozporządzenia 1303/2013.

W ramach prowadzonego badania, IA wzięła pod uwagę dostępne wyniki:

- audytu systemu IA,
- audytu operacji IA,
- kontroli zarządczych IZ/weryfikacji IC,
- kontroli przeprowadzonych przez KE,
- kontroli przeprowadzonych przez ETO (po stanowisku KE),
- kontroli prowadzonych przez inne uprawnione jednostki,
- wyniki pozostałych audytów i kontroli, do których ma dostęp IA.

Nie wystąpiły kontrole przeprowadzone przez ETO, KE ani inne uprawnione jednostki w odniesieniu do roku obrachunkowego 2022/2023.

W odniesieniu do roku obrachunkowego 2020/2021:

- odbyła się wizyta kontrolna ETO, której przedmiotem była kontrola do celów poświadczenia wiarygodności za rok 2021 wydatków zaakceptowanych przez Komisję Europejską Decyzją C(2022)3039 z 2.05.2022, zweryfikowanych przez Instytucję Audytową w ramach Roczego sprawozdania z kontroli z 14.02.2022.

W dniu 17.04.2023 IA pisemnie odniosła się do ustaleń dokonanych w trakcie misji audytowej ETO przekazanych w Podsumowaniu stanu faktycznego w ramach kontroli nr CL-13507.

ETO pismem znak CH2140248PL01-23PP-CL-13507-22CH2SOA z 3.08.2023 przekazał ostateczne stanowisko Trybunału w sprawie ustaleń dotyczących skontrolowanych operacji.

W ramach działań następczych w związku z kontrolą nr CL-13507, KE pismem z 6.11.2023 przekazała ostateczne wnioski z ustaleń ETO, do których odniosła się IA pismem z 6.12.2023.

6.3. Wskazanie wniosków wyciągniętych z audytu w odniesieniu do kompletności, rzetelności i prawdziwości zestawienia wydatków, w tym wskazanie korekt finansowych, które wprowadzono i ujęto w zestawieniu wydatków w następstwie wyników audytów systemu lub audytów operacji

W wyniku audytu zestawienia wydatków IA potwierdziła, że:

- wydatki ujęte w zestawieniu wydatków za rok obrachunkowy 2022/2023, o których zwrot wystąpiono do KE, są zgodne z prawem i prawidłowe,

- wszystkie elementy wymagane przez art. 137 rozporządzenia 1303/2013 są kompletne, rzetelne, prawidłowo ujęte w zestawieniu wydatków i opierają się na zapisach księgowych prowadzonych przez IC,
- przeprowadzony audyt nie stawia pod znakiem zapytania twierdzeń zawartych w deklaracji zarządczej.

W wyniku audytu KWK 8 i 13, IA ustaliła, że wszystkie finansowe ustalenia IA będące wynikiem audytu operacji zostały skorygowane w zestawieniu wydatków w odpowiednich wysokościach. IA ustaliła, że w roku obrachunkowym 2022/2023 nie wystąpiły kwoty wyłączone na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013.

1) Wyniki audytu systemu

W wyniku przeprowadzonego II etapu audytu SZiK KWK 8 (dla funkcji IZ) oraz KWK 13 (dla funkcji IC) zostały ocenione w kategorii 1 – system funkcjonuje prawidłowo. Nie są potrzebne żadne lub potrzebne są tylko niewielkie usprawnienia.

Wyniki przeprowadzonego I etapu audytu systemu zostały opisane w rozdziale 4 Audyty systemu.

Instytucja Zarządzająca

KWK 8

Odpowiednie procedury sporządzania deklaracji zarządczej oraz rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytu i kontroli

KO 33 (8.1) – 36 (8.4)

Potwierdzono spełnienie wymogów.

Potwierdzono adekwatność, spójność i zgodność w powyższym zakresie.

Podsumowanie testów dla KWK 8

Test 1 w ramach KO 34 został przeprowadzony na projekcie deklaracji zarządczej dla roku obrachunkowego 2022/2023.

Testy 1 i 2 w ramach KO 35 zostały przeprowadzone na projekcie rocznego podsumowania oraz deklaracji zarządczej dla roku obrachunkowego 2022/2023.

KWK 8 został oceniony w kategorii 1.

Instytucja Certyfikująca

KWK 13

Odpowiednie procedury sporządzania i poświadczania kompletności, rzetelności i prawdziwości rocznego zestawienia wydatków

KO 50 (13.1) – 54 (13.5)

Potwierdzono spełnienie wymogów.

Ponadto, IA zweryfikowała uzgodnienie dokonane przez IC dotyczące informacji zaprezentowanych w dodatku 2 i dodatku 8 oraz ich spójność z informacjami zawartymi w rocznym podsumowaniu końcowych sprawozdań z audytów i przeprowadzonych kontroli (w szczególności z tabelami A, B i C).

IA na podstawie zapisów zawartych w Rejestrze Obciążeń na Projekcie, zweryfikowała, czy kwoty wykazane w dodatku 2 i dodatku 8 są zgodne i spójne z kwotami wykazanymi w odpowiednich tabelach rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytów i przeprowadzonych kontroli (w szczególności z tabelami A, B i C) oraz z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu z kontroli, a także czy do każdej kwoty wykazanej w dodatku 8 została przypisana odpowiednia informacja dotycząca podstawy decyzji o zwrocie i przyczyn dokonania wycofania danej kwoty.

Potwierdzono adekwatność, spójność i zgodność w powyższym zakresie.

Podsumowanie testów dla KWK 13

Test w ramach KO 50 został przeprowadzony na próbie wszystkich wniosków o płatność wybranych do próby w IZ w ramach I etapu audytu SZiK (test 1 w KO 17), tj. na próbie 2 wniosków o płatność.

Test 1 w ramach KO 52 został przeprowadzony na próbie 5 kwot odzyskanych.

IA potwierdziła także, że w dodatku 8 do projektu RZW IC uzgodniła całkowitą kwotę kwalifikowalnych wydatków ujętych w projekcie zestawienia wydatków z całkowitą kwotą ujętą w systemach księgowych IC i z wydatkami (oraz odnośnym wkładem publicznym) ujętymi we wnioskach o płatność przedłożonych KE w odniesieniu do właściwego roku obrachunkowego.

Rezultaty audytu systemu znajdują się w załączniku 1.

Rezultaty audytu follow-up znajdują się w załączniku 6.

2) Wyniki audytu na próbie operacji

W wyniku audytu wybranych do próby operacji, IA potwierdziła, że całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków zadeklarowanych zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1303/2013 jest zgodna z wydatkami (i odpowiadającymi im wkładami publicznymi) zawartymi we wnioskach o płatność złożonych do KE. Na ww. próbie IA potwierdziła również, że płatności na rzecz beneficjentów dokonane zostały w terminach zgodnych z art. 132 rozporządzenia 1303/2013.

Na podstawie RZW ustalono, iż nieprawidłowe kwoty wykryte w ramach operacji objętych próbą na łączną kwotę 11 868,61 PLN/ 2 541,38 EUR zostały uwzględnione w dodatku 8 RZW.

Rezultaty audytu operacji znajdują się w załączniku 2.

Rezultaty follow-up znajdują się w załączniku 6.

3) Wyniki audytów KE i ETO

W odniesieniu do badanego roku obrachunkowego nie zostały przeprowadzone i zakończone przez KE/ETO audyty, których wyniki miały wpływ na RZW 2022/2023.

KWK 13 został oceniony w kategorii 1.

6.4. Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy

IA nie stwierdziła błędów systemowych, wpływających na kompletność, rzetelność i prawdziwość ujęcia informacji w zestawieniu wydatków.

7. Działania nadzorcze IA

IA nie deleguje wykonywania zadań audytowych innym podmiotom. Również opinia wydawana przez IA nie opiera się na wynikach pracy wykonanej przez podmioty trzecie.

8. Inne informacje

8.1. W stosownych przypadkach informacje na temat zgłoszonych nadużyć finansowych i podejrzeń nadużyć finansowych w kontekście audytów przeprowadzonych przez IA (w tym przypadków wskazanych przez inne krajowe lub unijne organy i związanych z operacjami, w odniesieniu do których IA przeprowadziła audyt), wraz z podjętymi środkami

Działając zgodnie z procedurą IA¹⁶, która obejmuje kwestię podejścia do badania podejrzeń nadużyć finansowych zarówno w audycie systemu jaki i w audycie operacji, IA w odniesieniu do obu funduszy, tj. EFRR i EFS nie stwierdziła przypadków podejrzeń nadużyć finansowych, zidentyfikowanych w trakcie audytu wykonywanego przed złożeniem RSK, w tym przypadków wskazanych przez inne krajowe lub unijne organy, związanych z operacjami, w odniesieniu do których IA przeprowadziła audyt.

8.2. W stosownych przypadkach późniejsze wydarzenia, które miały miejsce po złożeniu zestawienia wydatków do IA i przed przekazaniem KE rocznego sprawozdania z kontroli na mocy art. 127 ust. 5 lit. b rozporządzenia 1303/2013 i zostały uwzględnione podczas ustanawiania poziomu pewności i sporządzania opinii przez IA

W okresie między otrzymaniem zestawienia wydatków, a sporządzeniem opinii audytowej, IA w odniesieniu do obu funduszy tj. EFRR i EFS nie dowiedziało się o zaistnieniu wydarzeń mających wpływ na wysokość kwot wykazanych w sprawozdaniu, w szczególności wydatków zadeklarowanych, jako zgodne z prawem i prawidłowe.

¹⁶ m.in.: Procedura ogólna Instytucji Audytowej. Wskazówki metodologiczne, Audyt systemu, Audyt operacji, Zapewnienie jakości.

Informacja na temat przeprowadzonych prac w zakresie wiarygodności danych dotyczących wykonania zadań oraz uzyskanego poziomu pewności.

Weryfikacja i ocena wiarygodności wskaźników i celów pośrednich, zgodnie z art. 27 ust. 2 lit. c rozporządzenia 480/2014, jest przedmiotem badania IA w ramach audytu operacji i audytu systemu.

W trakcie audytu operacji IA sprawdziła czy:

- we wniosku o dofinansowanie/umowie o dofinansowanie zostały określone wskaźniki (finansowe, produktu, rezultatu bezpośredniego, rezultatu długoterminowego),
- ww. wskaźniki zostały osiągnięte,
- nie jest zagrożone osiągnięcie ww. wskaźników,
- dane dotyczące ww. wskaźników wprowadzone do systemu SL2014 są zgodne z danymi rzeczywistymi.

Ponadto, kwestia wiarygodności danych dotyczących wskaźników była badana w ramach audytu SZiK w zakresie KWK 6.

W KO 23 (6.1), IA sprawdziła czy:

- odpowiedni zakres danych dotyczących m.in. wniosków o płatność zawierających informacje o wskaźnikach został wprowadzony do SL2014 i czy wprowadzone dane są prawidłowe.

IA potwierdziła prawidłowość i poprawność danych w zakresie wiarygodności danych dotyczących wykonania zadań.

Ponadto, w ramach audytu systemu przeprowadzono follow-up rekomendacji w zakresie stwierdzonego ryzyka niezrealizowania części wskaźników z odchyleniem powyżej 20% od wartości docelowej zakładanej dla całej perspektywy.

9. Ogólny poziom pewności

9.1. Wskazanie ogólnego poziomu pewności w odniesieniu do właściwego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli

Całkowity poziom zapewnienia dotyczącego skuteczności funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli wynosi 95%. Powyższy poziom zapewnienia uzyskano w 25% na podstawie audytu systemu oraz w 70% w oparciu o audyt operacji.

W roku audytowym, którego dotyczy sprawozdanie stwierdzono, że ustanowiony system zarządzania i kontroli funkcjonuje, potrzebne są jednak pewne usprawnienia (kategoria 2), ze względu na ustalenie nr 1 opisane w załączniku 6 dotyczące LSI. Ocena została dokonana poprzez połączenie konkluzji wyrażonych na poziomie poszczególnych instytucji z uwzględnieniem wszystkich mechanizmów kontrolnych zaprojektowanych w systemach.

W wyniku audytu operacji stwierdzono błędy finansowe, w związku, z którymi ustalono wydatki niekwalifikowalne na kwotę 11 868,61 PLN/ 2 541,38 EUR. Po ekstrapolacji błędów stwierdzonych w zbadanej próbie w próbie wydatki niekwalifikowalne wyniosły: 90 810,01 PLN/ 19 698,92 EUR.

Po dokonaniu ekstrapolacji łączny poziom błędu wyniósł: 0,17% PLN/ 0,18% EUR.

Łączny poziom błędu rezydualnego wyniósł 0,17% PLN/ 0,18% EUR.

W wyniku audytu wartości ujemnych potwierdzono prawidłowość korekt dokonanych przez instytucje.

W związku z powyższym IA wydała roczną opinię, o której mowa w art. 127 ust. 5 lit. a rozporządzenia 1303/2013 bez zastrzeżeń.

Osiągnięte wnioski mają zastosowanie do całego RPLB (do obu funduszy tj. EFRR i EFS).

9.2. Ocena wprowadzonych działań naprawczych i zapobiegawczych

Stan wdrożenia zaleceń z RSK będzie przedmiotem oceny w ramach audytu follow-up.

Z upoważnienia
Szefa Krajowej Administracji Skarbowej

Dyrektor
Departamentu Audytu Środków Publicznych
w Ministerstwie Finansów

Dominik Zalewski

Załączniki:

Wyniki audytu systemu

1 – Rezultaty audytu systemu

6 – Rezultaty follow-up

7 – Zakres audytu zestawienia wydatków

8 - Zakres czynności - kontynuacja audytu tematycznego Wyłączenia na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia)

8a - Liczebność populacji i prób, zakres i wyniki testów (audyt tematyczny Wyłączenia na podstawie art. 137 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013)

8b - Zestawienie kwot wyłączonych i ponownie recertyfikowanych w perspektywie 2014-2020

Wyniki audytu operacji

2 – Rezultaty audytu operacji

Obliczenia dotyczące wyboru próby i poziomu błędu

3 – Obliczenia dotyczące wyboru próby i logi z ACL

4 – Zestawienie projektów wybranych do próby audytu operacji za rok obrachunkowy od 1.07.2022 do 30.06.2023 (próba dodatnia i próba ujemna)

5 – Obliczenia dotyczące poziomu błędu

5a – Obliczenia dotyczące poziomu błędu ekstrapolowanego